

Datum: 27 mei 2005
Onderwerp: ingrepen bij pluimvee
Ons kenmerk: RDA 2005/09
Bijlagen: 1

Geachte mevrouw Burger,

Op uw verzoek is door de Raad voor Dierenaangelegenheden (hierna: de Raad) nagegaan wat de kansen en belemmeringen zijn voor een daadwerkelijk uitbannen van ingrepen bij pluimvee. Dit met het oog op het in het Ingrepenbesluit aangekondigde verbod op ingrepen per 1 september 2006.

Het Ingrepenbesluit is een uitvoeringsbesluit in het kader van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren en is op 25 januari 1996 van kracht geworden (Stb.139). Het Ingrepenbesluit is op verschillende diersoorten, waaronder pluimvee, van toepassing. In principe geldt dat ingrepen bij pluimvee niet zijn toegestaan, tenzij expliciet wordt aangegeven dat een bepaalde ingreep wel mag worden uitgevoerd. Bij de inwerkingtreding van het Ingrepenbesluit op 25 januari 1996 werd bepaald dat een aantal ingrepen tot 2001 werd toegestaan (artikel 4 van het Ingrepenbesluit). Daarna werd het verbod ook op deze ingrepen van kracht. Echter, omdat dat de ontstane welzijnsproblemen bij het achterwege laten van de ingreep groter leken te zijn dan de welzijnsproblemen die de ingreep zelf veroorzaakte werd per 1 september 2001 opnieuw voor een periode van vijf jaar een vrijstellingsregeling van kracht. De sector kreeg hierdoor de gelegenheid om tot 1 september 2006 met alternatieven te komen voor de in de vrijstellingsregeling genoemde ingrepen. Op 1 september 2006 zal het uitvoeren van de in het vrijstellingsbesluit genoemde, en momenteel nog toegestane, ingrepen in principe alsnog verboden worden.

Om het onderwerp te verkennen en na te gaan of er alternatieven gevonden zijn voor de in de vrijstellingsregeling genoemde ingrepen bij pluimvee, werden er gesprekken gevoerd met deskundigen en belanghebbenden, te weten de Dierenbescherming, Animal Sciences Group, Hendrix Poultry Breeders en Hybro. De inhoud van de gesprekken werd samengevat tot een notitie. De inhoud van deze notitie werd op juistheid gecontroleerd door genoemde gesprekspartners. Vervolgens werd de notitie als discussiestuk ingebracht tijdens een werkgroepbijeenkomst die daarna over het onderwerp plaatsvond. Aan deze door de Raad georganiseerde werkgroepbijeenkomst namen de volgende organisaties deel: de Dierenbescherming, Productschappen Vee, Vlees en Eieren, Animal Sciences Group, Louis Bolk Instituut, Hybro/NOP en directie Landbouw van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Tijdens de werkgroepbijeenkomst stonden onderstaande vragen centraal:

- Wat heeft de sector de afgelopen tien jaar gedaan om ingrepen aan pluimvee uit te bannen en welke resultaten heeft dit opgeleverd?
- Heeft de sector zijn verantwoordelijkheid voldoende kunnen nemen en genomen? Zo niet, waaraan is dit dan toe te schrijven?
- Welke van de hierboven benoemde resultaten worden feitelijk door de sector toegepast om welzijnsproblemen, die ontstaan bij het achterwege laten van de ingrepen, tegen te gaan?

Door de Raad werd gevraagd om de Europese regelgeving in de discussie te betrekken.

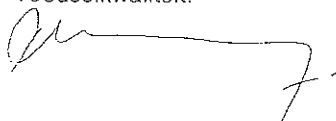
Tijdens de bijeenkomst van de werkgroep werd het volgende opgemerkt:

- De bepalingen betreffende het Ingrepenbesluit zijn onoverzichtelijk. Ze staan opgenomen in het Ingrepenbesluit, de vrijstellingsregeling, het Legkippenbesluit en de Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde (zie bijlage 1 voor een overzicht).
- Wetenschappelijk onderzoek laat zien dat er sprake is van een multifactoriële problematiek. Dit maakt het vinden van oplossingen moeilijk.
- Het blijkt moeilijk te zijn om de onderzoeksresultaten in de praktijk toe te passen. Dit komt door de grote financiële risico's die kleven aan toepassing van deze resultaten in het commercieel georiënteerde bedrijf. Bedrijven willen deze risico's niet op zich nemen.

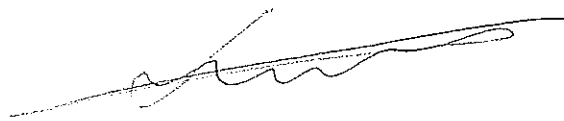
De werkgroep concludeerde dat er geen wetenschappelijke en/of praktische oplossingen binnen de sector gevonden zijn. Gesteld werd dat eerst een literatuurstudie uitgevoerd zou moeten worden, waarin de resultaten van zowel Nederlands als buitenlands onderzoek bij leghennen, kalkoenen, vleeskuikenouderdieren en legouderdieren beschreven zouden moeten worden. Ingrepen die in deze studie aan de orde zouden moeten komen zijn het behandelen van snavels, het dubben van kammen, het knippen van een deel van de achterste tenen en het branden van sporen. Middels een dergelijke literatuurstudie zouden volgens de werkgroep kansrijke oplossingsrichtingen geïnventariseerd kunnen worden. De Raad acht het echter niet zijn verantwoordelijkheid een dergelijke literatuurstudie uit te voeren dan wel te doen laten uitvoeren.

Na gesprekken met deskundigen en belanghebbenden en de werkgroepbijeenkomst heeft de Raad moeten constateren dat er onvoldoende gebeurd is om ingrepen aan pluimvee (gedeeltelijk) uit te kunnen bannen. Ondanks het aangekondigde verbod zijn er geen alternatieven ontwikkeld.

Op welke wijze omgegaan dient te worden met het door de minister aangekondigde verbod op de ingrepen bij pluimvee per 1 september 2006 is aan de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

prof. dr. C.J.G. Wensing, voorzitter

ir. S.J. Beukema, adjunct-secretaris